

Osloavtalen

och den folkrättsliga definitionen av stat

Abstract

This essay investigates the Oslo Accords with the purpose of examining if the International Law Criteria for State can be found in these. The Criteria are a defined territory, a permanent population, a government and a capacity to enter into relations with other states. This will be done with support of three theoretical perspectives, which offers different views of the Criteria for State and updated research regarding the Accords, and its process. The primary materials are the two, still valid, Oslo Accords from 1993 and 1995. The method used is content analysis, as the purpose of this essay is to examine the information found in the Oslo Accords articles. The analysis shows that the three first criteria are found in the Oslo Accords. However, the fourth criteria regarding a capacity to enter into relations with other states is not, since this is prohibited in the Oslo Accords II. Furthermore, it is shown that the Criteria for State regarding a government is the most dominating one. The lack of recognition and prohibition to a capacity to enter into relations with other states presents an obstacle, since it makes Palestine's road to become an internationally recognized state more difficult.

Keywords: Oslo-Accords, Palestine, Israel, State, Territory, Population, Government, Relations, Content Analysis.

Antal ord: 9226

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Problemformulering, syfte och frågeställning.....	2
1.2	Material och avgränsningar.....	3
1.2.1	Primär och sekundärmaterial.....	3
1.2.2	Avgränsningar.....	3
1.3	Statsbyggnad i Palestina.....	4
2	De folkrättsliga kriterierna för stat och metod.....	7
2.1	Territorium, Befolkning, Regering och Erkännande.....	7
2.2	Kvantitativ innehållsanalys.....	10
3	Litteraturöversikt och aktuell forskning.....	13
4	Undersökning och analys.....	16
4.1	Ett definierat territorium.....	17
4.2	En permanent befolkning.....	18
4.3	En regering.....	20
4.4	Ett erkännande ifrån andra stater.....	22
5	Diskussion och sammanfattning.....	25
5.1	Diskussion.....	25
5.2	Sammanfattning.....	28
6	Referenser.....	29
6.1	Litteratur.....	29
6.2	Internet.....	30

1 Inledning

Den 30 oktober 2014 erkände Sveriges regering staten Palestina eftersom den anser att de folkrättsliga kriterierna för att erkänna Palestina är uppfyllda. Syftet med detta erkännande är enligt regeringen att bidra till en framtid där Israel och Palestina kan leva sida vid sida i säkerhet och fred. Som ett led i detta erkännande ökade regeringen kraftigt det ekonomiska stödet till ett palestinskt statsbyggande.¹ Den palestinska ambassaden invigdes i Stockholm den 10 februari 2015.²

Regeringens erkännande av staten Palestina väckte mitt intresse för vilka olika lösningar på denna konflikt som har presenterats. Speciellt intressant fann jag båda Osloavtalen från 1993 och 1995 vara, som efter mer än 20 år fortfarande är gällande eftersom inget nytt avtal mellan parterna framförhandlats, som Shaath uppger.³ I Osloavtalen kommer tvåstatslösningen till uttryck och är central i förhandlingar om lösning på konflikten, enligt MacQueen.⁴ Genom Osloavtalen fick Palestinierna för första gången en form av självstyre, vilket Schulz anger.⁵

Jag har valt att undersöka vilka av de folkrättsliga kriterierna för en stat som kommer till uttryck i Osloavtalen.

1.1 Problemformulering, syfte och frågeställning

Problemformulering på denna uppsats är om de folkrättsliga kriterierna för en stat kommer till uttryck i Osloavtalen. Detta är relevant enligt min tolkning då dessa avtal efter mer än 20 år fortfarande är gällande eftersom inget nytt avtal mellan parterna framförhandlats.⁶

Syftet med denna C-uppsats är att undersöka vilka folkrättsliga kriterier, som måste vara uppnådda för att bli en erkänd stat, kommer till uttryck i Osloavtalen.

¹ <http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2014/10/sverige-erkanner-palestina-och-okar-bistandet/>

² <http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/02/utrikesministern-deltar-vid-invigningen-av-palestinas-ambassad/> 160105

³ Shaath, Nabil. Final Status Agreement: Possibilities and Challenges. *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 12-17

⁴ MacQueen, Benjamin. *An introduction to Middle East Politics*. Cornwall: Sage, 2013, s.329-330

⁵ Schulz, Michael, "Statsbyggnad och demokrati i Palestina" i Aggestam, Karin – Höglund, Kristine, red., 2012. Om krig och fred. En introduktion till freds- och konfliktstudier. Lund: Studentlitteratur, s. 310.

⁶ Shaath, Nabil. Final Status Agreement: Possibilities and Challenges. *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 12-17

Frågeställning:

- Vilka kriterier av den folkrättsliga definitionen av stat dominerar i Osloavtalen?

Jag kommer i min undersökning och analys knyta an till teorin samt aktuell forskning. Detta för att få en bredare och uppdaterad syn på Osloavtalen.

1.2 Material och avgränsningar

1.2.1 Primär och sekundärmaterial

Som primärmaterial används de två dokument som utgör Osloavtalen. Dessa är utgångspunkten i denna uppsats problemformulering, syfte och frågeställning. Sekundärmaterial utgörs av Brings perspektiv som återfinns i boken *Sverige och folkrätten*⁷, vilken valts ut som uppsatsens teoretiska perspektiv tillsammans med två vetenskapliga artiklar. Den första är skriven av Nevo och Megiddo med titeln *Lessons from Kosovo – The Law of Statehood and Palestinian Unilateral Independence*.⁸ Den andra artikeln är skriven av Ioannidis med titeln *Are the conditions of statehood sufficient? An argument in favour of popular sovereignty as an additional condition of statehood*.⁹ Dessa perspektiv innehåller den folkrättsliga definitionen av vad som krävs för att något ska anses vara en stat och redovisas under avsnittet teori. Där problematiseras spänningen som finns i hur kriterierna ska tolkas, lyfter fram att kriterierna är ett politiskt ramverk samt att erkännande av stat är en politisk handling.

1.2.2 Avgränsningar

Det primärmaterial jag valt att använda mig av är de två dokumenten som utgör Osloavtalen. I dessa finns 52 artiklar som inledningsvis alla ingår i undersökningen. Redogörelse för urvalet av artiklar under analysen återfinns under avsnittet om metod.

Jag har valt att undersöka Osloavtalen i min uppsats, dels därför att tvåstatslösningen, vilken kommer till uttryck i avtalen, är central i förhandlingar om

⁷ Bring, Ove ”*staten och andra folkrättssubjekt*” i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wrangé, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan, s. 55-65, 73.

⁸ Nevo, Zohar and Megiddo, Tamar. Lessons from Kosovo – The Law of Statehood and Palestinian Unilateral Independence. *Journal of International Law and International Relations*, Vol. 5 No. 2 2009: 89-115.

⁹ Ioannidis, Christoforos. Are the conditions of statehood sufficient? An argument in favour of popular sovereignty as an additional condition of statehood. *Jurisprudencija*, Vol. 21 No. 4 2014: 974-987.

lösning på konflikten enligt MacQueen.¹⁰ Den andra anledningen är att genom Osloavtalen fick Palestinierna för första gången en form av självstyre, vilket Schulz anger¹¹, vilket är relevant för min uppsats syfte och frågeställning. Vidare så är dessa avtal efter mer än 20 år fortfarande gällande eftersom inget nytt avtal mellan parterna framförhandlats, som Shaath uppger.¹²

1.3 Statsbyggnad i Palestina

Jag har valt att göra en kort beskrivning av bakgrunden till Osloavtalen och statsbyggnaden i Palestina. Det är väsentligt för att förstå avtalen.

Enligt Bjereld et al är Palestinafrågan konflikten som pågått längst efter andra världskrigets slut. Eftersom både det judiska och det palestinska folket gör anspråk på samma landområde utgör detta en utmaning i arbetet med att få fram en lösning. Tidigare benämndes det aktuella landområdet för Palestina, som idag utgörs av Gaza och Västbanken samt staten Israel. Båda parter hänvisar till historiska argument för varför just de har anspråk på landområdet.¹³

Öjendal och Johansson uppger att det som innefattar statsbyggnad är 1) en regering, 2) en permanent befolkning, 3) kapacitet att ingå relationer med andra stater samt 4) ett definierat territorium. Dessa fyra punkter är ifrån den folkrättsliga definitionen av vad som krävs för att kunna kallas en stat. Vid statsbyggnadsprocesser är målet att dessa fyra kriterier uppnås avsett om det är en styrd process eller resultatet av en lång maktkamp. Det finns undantag som exempelvis Palestina där de fyra kriterierna inte räcker. Detta då det ytterst uppstår en stat när ett stort antal andra stater erkänner den som en stat. Statsbyggnad är en utdragen, oförutsägbar och våldsamt process då våld, övergrepp och krig är vanligt. För all statsbyggnad är det en egenskap som är gemensam; att det inte finns färdiga regler för vem som har rätt att definiera staten, nationalistisk inriktning, vilken politisk ideologi eller statens roll i det internationella samfundet. En utmaning uppstår när internationella samfundet engagerar sig i statsbyggnad genom definition av vad för typ av stat som ska byggas, hur den ska upprätthållas samt vilken typ av demokrati som ska införas. Dilemmat ökas när dessa kommer med färdigt demokratisystem som de aktuella länderna vanligen inte har inkomst och

¹⁰ MacQueen, Benjamin. *An introduction to Middle East Politics*. Cornwall: Sage, 2013, s.329-330

¹¹ Schulz, Michael, ”Statsbyggnad och demokrati i Palestina” i Aggestam, Karin – Höglund, Kristine, red., 2012. Om krig och fred. En introduktion till freds- och konfliktstudier. Lund: Studentlitteratur, s. 310.

¹² Shaath, Nabil. Final Status Agreement: Possibilities and Challenges. *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 12-17

¹³ Bjereld, Ulf – Ekengren, Ann-Marie – Lilja, Christina. *Internationella relationer. Perspektiv på konflikt och samarbete i världspolitiken*. Malmö: Liber, 2003: 184-185.

utbildningsnivå för, tradition av eller färdiga institutioner som kan upprätthålla den införda demokratin.¹⁴

Schulz skriver att första Osloavtalet, the Declaration of Principles on Interim Self-Government Arrangements (DOP), förhandlades fram 1993 vilket undertecknades av Yassir Arafat, PLOs ledare, och Yitzhak Rabin, Israels statsminister. Detta var första gången som Palestinierna fick till stånd arbetet med självstyre över civila frågor som utbildning, kultur och sjukvård i delar av Gaza och Västbanken. Dessutom skulle en palestinsk myndighet (PA) bildas. Oslo II slöts 1995 och innebar att Västbanken delades in i tre zoner (A, B och C) och att 95 % av invånarna hamnade under någon sorts självstyre. Zon A innebar fullt självstyre åt palestinierna, zon B gav gemensamt styre med Israel och zon C hamnade under israelisk kontroll. Fria demokratiska val hölls 1996 till PA. Statsbyggnaden har präglats av omfattande internationella insatser med målet att få till stånd hållbar och varaktig palestinsk stat, vilket är ett unikt fall av demokratisering. Efter andra världskriget låg Europas länders fokus på nationsbyggande och skapandet av gemensam identitet eller alternativt formering av nationell grupp i bildandet av stat. Efter det har en demokratiseringsfas inletts som ofta varit lång och osäker. I Palestina har alla dessa processer skett samtidigt då palestinier strävar efter att bilda en stat som är erkänd av det internationella samfundet.¹⁵

Bröning uppger att efter bildandet av PA 1994, har palestiniernas startat ett institutionsbildande i enlighet med Osloavtalet. Dock har det inte varit en självständig palestinsk process. Israels ockupation har försvårat implementeringen av statliga initiativ och program trots det internationella samfundet gett stöd för detta. Mot bakgrunden av denna politiska process framstod omfattande och detaljerade program för palestinsk statsbyggnad som optimistiska och orealistiska. Korruption, frånvaro av professionell planering av landets ekonomi, administrationen av landets pengar samt brist på insyn i hanteringen av Palestinas finanser, utgör hinder för palestinsk statsbyggnad.¹⁶

Enligt MacQueen skulle övergången ske under fem år samtidigt som de svåra frågorna om exempelvis palestinska flyktingars status samt Jerusalem skulle fortsätta att förhandlas. Maktskiftet var en viktig del i bildandet av en palestinsk stat. Båda parterna skulle erkänna varandra och gränserna skulle dras i enlighet med 1967 års gränser som slagits fast i FN:s säkerhetsråds resolutioner 242 samt 338. En palestinsk säkerhetsstyrka skulle bildas samt ett parlament som skulle styra över Gaza och Västbanken. Bristen på detaljer i Osloavtalen gjorde att processen vacklade nästan direkt. I mitten på 90-talet syntes inga framsteg i fredsprocessen, vilket ledde till att båda sidor hårdnade i sina positioner. I dagsläget går fredsarbetet fortfarande

¹⁴ Öjendal, Joakim och Johansson, Peter ”Statsbyggnad, demokrati och mänskliga rättigheter” i Aggestam, Karin – Höglund, Kristine, red., 2012. Om krig och fred. En introduktion till freds- och konfliktstudier. Lund: Studentlitteratur, s. 228-229, 231.

¹⁵ Schulz, Michael, ”Statsbyggnad och demokrati i Palestina” i Aggestam, Karin – Höglund, Kristine, red., 2012. Om krig och fred. En introduktion till freds- och konfliktstudier. Lund: Studentlitteratur, s. 306, 309-310.

¹⁶ Bröning, Michael. *The politics of change in Palestine: State-building and non-violent resistance*. London - Pluto Press, 2011, s. 99-105, 108-109.

långsamt på grund av bristen på framgång i nyckelfrågor som säkerhet, palestinska flyktingar, israeliska bosättningar samt att kontrollen över territoriumen är fortsatt olöst. Detta leder till att båda parter är mindre kompromissvilliga när de försöker stärka sina positioner. Vidare ökar våldet mellan parterna både bland Israeli Defence Force och PA samt mellan olika grupper bland folken som bosättare och militanta grupperingar.¹⁷

Enligt Khamaisi är en av utmaningarna för statsbyggnad i Palestina att Gaza och Västbanken inte är sammanhängande utan det krävs exempelvis bro eller tunnel för att sammanlänka de två territoriumen för att bli en enhetlig palestinsk stat. Detta försvårar ett enhetligt statsstyre och bildandet av ett Palestina med fungerande institutioner.¹⁸

Schulz menar att en utmaning i statsbildandet är att i samband med implementering av olika sorters avtal, uppstår säkerhetsdilemman som fredssabotörer från båda folk. En annan svårighet är att få ett brett folkligt stöd hos palestinierna för ingångna avtal som syftar till fred och bildande av Palestina. Den försämrade socioekonomiska situationen för palestinierna till följd av den israeliska ockupationen och avstängning av vägar innebär ytterligare en utmaning. Just Israels ockupation av Västbanken är den viktigaste försvårande faktorn för att bygga en demokratisk palestinsk stat. Sedan 2007 har palestinierna styrts av två palestinska myndigheter där Hamas styr över Gaza och Fatah har makten på Västbanken och dessa två har haft flertalet konflikter trots försoningsförsök. Under våren 2011 kom en överenskommelse till stånd mellan parterna vilket skulle innebära en tillfällig samlingsregering, nya val till den palestinska myndigheten och gemensamt parlament, vilket är en förutsättning för att palestinierna ska kunna enas. Dock har Hamas men även befrielseorganisationer som PLO haft svårt att ställa om från befrielseorganisation till statsbyggande organisation och parti. Det krävs ett starkt stöd från folket för att kunna bygga upp en ny statsbildning.¹⁹

¹⁷ MacQueen, Benjamin. *An introduction to Middle East Politics*. Cornwall: Sage, 2013, s. 318-323,329-330,346.

¹⁸ Khamaisi, Rassem. The Israeli-Palestinian Conflict: Building the Future Palestine. *Eurasian Geography and Economics* 51:6 2010: 724

¹⁹ Schulz, Michael, ”Statsbyggnad och demokrati i Palestina” i Aggestam, Karin – Höglund, Kristine, red., 2012. Om krig och fred. En introduktion till freds- och konfliktstudier. Lund: Studentlitteratur, s. 306-319.

2 De folkrättsliga kriterierna för stat och metod

2.1 Territorium, Befolkning, Regering och Erkännande

De perspektiv som jag valt att använda mig av är Bring, Nevo och Megiddo samt Ioannidis perspektiv på de folkrättsliga kriterierna för en stat. Detta för att få en ökad insikt om vad som utgör en stat och vad de olika delarna, exempelvis en permanent befolkning, innebär. Enligt mig är detta intressant då denna uppsats ämnar undersöka vilka kriterier av den folkrättsliga definitionen av stat som dominerar i Osloavtalen, relaterat till problemformuleringen och syftet med uppsatsen. Författarnas perspektiv är inte uttryckligen teori utan är perspektiv eller ”glasögon” för att granska primärmaterialet. Dessa tre perspektiv knyts an till aktuell forskning inom området för att visa på att det finns en spänning i hur kriterierna kan tolkas samt visa på att de folkrättsliga kriterierna är ett politiskt ramverk och erkännande en politisk handling.

Kritik mot de valda perspektiven kan enligt min tolkning vara att de endast erbjuder en ensidig syn på hur kriterierna ska tolkas. Författarna till perspektiven är först Bring. Han är professor i Internationell rätt vid Uppsala och Stockholms universitet.²⁰ Nevo och Megiddo är forskare vid Hebrew University of Jerusalem.²¹ Den fjärde författaren är Ioannidis, som är föreläsare inom internationell ekonomisk lag på Jiangnan Universitet i Kina.²² Jag finner inte vid Google sökning (151111) något om författarnas religiösa eller politiska åsikt som kan utgöra grund för att ifrågasätta deras perspektiv. Jag tolkar dem som trovärdiga, relevanta och generella då de enligt mig erbjuder en nyanserad bild av de folkrättsliga kriterierna för stat.

Bring uttrycker att de primära folkrättssubjekten är stater och mellanstatliga organisationer, vilka kan genom sin sedvänja skapa folkrättens regler. Som internationella deltagare har de både skyldigheter och rättigheter inom det folkrättsliga systemet. Undantagsvis kan även nationer som inte än blivit stater samt befrielseorganisationer hamna inom detta system. Staten som folkrättslig struktur med självständighet över sitt territorium utgör grunden för bruket av regler inom

²⁰ Bring, Ove ”*staten och andra folkrättssubjekt*” i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wrange, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan, baksidan på boken.

²¹ Nevo, Zohar and Megiddo, Tamar. Lessons from Kosovo – The Law of Statehood and Palestinian Unilateral Independence. *Journal of International Law and International Relations*, Vol. 5 No. 2 2009: 89-115.

²² <https://www.linkedin.com/in/christoforos-ioannidis-7628442b> 151125

folkrätten. Därmed är det av vikt att fastställa vilka politiska enheter som utgör en stat, vilket ofta inte är något problem då staterna genom sin framtagna sedvanerätt har en klar bild av vilka enheter som är en stat.²³

De fyra kriterier som kännetecknar en stat, uppger Nevo och Megiddo, är ett fastställt territorium, en permanent befolkning, en regering som har kontroll över territoriet samt är erkända av andra stater. Ett erkännande ifrån andra stater handlar bland annat om rätten att utöva auktoritet över sitt territorium med respekt gentemot andra stater. En utmaning blir också det faktum att Osloavtalen uttryckligen förbjuder Palestina att ingå relationer med andra stater och även om det internationella samfundet stödjer palestinsk självständighet ses inte Palestina av alla som en stat. I vissa fall har entiteter som inte fullt ut har nått upp till kriterierna erkänts medan andra entiteter som verkar ha uppfyllt kriterierna har inte erkänts. Vidare så finns det antagande att de traditionella kriterierna inte längre är giltiga utan snarare fungerar som retorik för att dölja politisk agenda och motiv vid övervägande om en entitet ska erkännas som stat.²⁴

Ett territorium behöver, enligt Bring, inte ha en särskild storlek men det måste vara definierat på ett särskilt sätt även om en fastställd gränsdragning inte behövs. Statens territorium utgörs av luft, hav och land där även floder, hamnar, mindre vikar och redder räknas in. För luften ovanför territoriet finns inga specifika gränser för hur långt upp suveränitet gäller men luftrummet för flygtrafik sker inom den territoriella gränsen medan satelliter i rymden inte räknas. Landgränser bestäms vanligen genom avtal som ingås mellan grannländer. Den avgörande frågan vid tvister är om någon stat kan visa på en fredlig kontroll över territoriet under en längre tid eller rättighet efter ockupation av ett område som inte tillhör någon. Detta ska inte förväxlas med militäroccupation som inte är godkänd rättstitel. Den israeliska annekteringen av östra Jerusalem och Golanhöjden är inte folkrättsligt acceptabel oavsett om erövringen skedde efter ett försvars- eller anfallskrig. Det är folkets vilja som ska vara utgångspunkten vid förändringar av territoriegränser. Med en permanent befolkning åsyftas en befolkning som måste vara permanent. Den får inte enkom utgöras av nomader, därmed kan inte öken eller polarområden utan befolkning bli en stat även om dess område kan vara en del av en stat. En viktig grundsats är folkets rätt till självbestämmande, vilket kortfattat betyder att ett folk har rätt att bestämma över den egna framtiden. I praktiken innebär självbestämmanderätten att ett klagande görs av vad ett folk är liksom vad de har rätt till. Ur ett samhällsvetenskapligt perspektiv är ett folk en grupp människor som skiljer sig enligt dem, på avgörande sätt från andra befolkningsgrupper runt omkring vad det gäller exempelvis historia, språk, kultur, social organisation och religion. Det är även av vikt att överväga om ”utbrytarfolket” får sina rättigheter tillgodosedda i den stat de befinner sig i eller om det krävs att de bildar en egen stat för att få sina behov tillgodosedda, vilket var en faktor i Kosovo som 2008 utropade

²³ Bring, Ove ”staten och andra folkrättssubjekt” i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wrange, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan, s. 55-65, 73.

²⁴ Nevo, Zohar and Megiddo, Tamar. Lessons from Kosovo – The Law of Statehood and Palestinian Unilateral Independence. *Journal of International Law and International Relations*, Vol. 5 No. 2 2009: 89-115.

självständighet. På senare tid har denna princip även kommit att användas i relationen mellan ett folk och dess regering i kraven på demokrati. Vad som avses med en regering är att denna i en stat ska kunna göra anspråk på att upprätthålla en central stabilitet samt ha en funktionell förvaltning över territoriet. Vidare krävs att staten ska kunna uppvisa autonomi utåt för att framstå som suverän gentemot andra stater, att ingen annan stat eller organ står över den självständiga staten. Därmed är den jämlik och oberoende mot övriga stater. På nationell nivå menas att staten har maktbefogenheter inom sitt område utan att andra stater blandar sig i vad staten gör. Statens utövande av suveränitet måste ske inom de folkrättsliga ramarna som avtal och internationell sedvanerätt. Då kommer det naturligt som följd att staten har rättskapacitet att ingå förbindelser med andra stater. Därmed kommer kriteriet om att staten ska erkännas av andra stater. När en ny stat bildas måste denna erkännas eller konstateras inom det internationella samfundet genom ett formellt erkännande. Det kan även ske genom beslut att den nya staten väljs in i FN eller att diplomatiska eller konsulära förbindelser med den nya staten upprättas. I korthet innebär ett erkännande att den godkänns av andra stater, att den nya staten verkligen är en stat och därmed innefattar samma skyldigheter och rättigheter som övriga stater. Att erkänna eller hålla tillbaka ett erkännande av en entitet är ett sätt för regeringar att visa sina politiska sympatier eller motstånd till att en entitet blir fastställd som stat. Erkännande kan ske som *de jure* eller *de facto*. Skillnaden är att *de jure* erkännande leder till diplomatiska förbindelser vilket inte *de facto* gör, vilken är mer temporär då den nya statsbildningen kanske inte uppfattas som tillräckligt solid. De folkrättsliga kriterierna kan klargöra om den potentiella staten i praktiken fungerar som en stat. I fallet Palestina kan en befrielseörelse som har som mål att förverkliga folkets rätt till självbestämmande bli erkänd som folkrättssubjekt även om den inte har kapacitet att effektivt administrera ett territorium. Redan 1974 fick Palestina observatörsstatus i FNs generalförsamling. Även om Palestina länge varit omtvistad som folkrättssubjekt har den erkänts av ett hundratal stater sedan deras utropande 1988. Efter inledandet av förhandlingar mellan PLO och Israel 1993 finns det inte några tveksamheter att det är en internationell aktör som ska ses som ett sorts folkrättssubjekt. Idag utövar PA någon form av jurisdiktion på de territorier som fredsprocessen avskilt som självstyrande.²⁵

Ioannidis undersöker de folkrättsliga kriterierna för stat och uppger att det finns två motsatta teorier gällande erkännandet av stat – den konstitutiva och den deklatoriska teorin, vilket visar på att det finns en spänning i hur kriterier ska tolkas. Enligt den konstitutiva teorin är stat ett folkrättsligt subjekt endast om den erkänns av andra stater. Därmed kan inte nya stater direkt bli en del av det internationella samfundet eller vara bunden till internationell rätt. Kritiken mot denna teori är att tanken om att en stat bestämmer över en annan stats status inom folkrätten går emot principen om statssuveränitet. Den deklatoriska teorin menar att en stats status är oberoende av erkännande av andra stater. Vidare måste en stat ha en

²⁵ Bring, Ove ”*staten och andra folkrättssubjekt*” i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wrange, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan, s. 55-65, 73.

regering, ett definierat territorium och en befolkning som bor i detta identifierbara territorium.²⁶

Dessa teoretiska perspektiv är enligt min tolkning relevant då det jag ämnar undersöka är vilka positioner av den folkrättsliga definitionen av stat som finns i Osloavtalen. Författarna definierar och problematiserar de fyra folkrättsliga kriterierna vilka är de begrepp jag kommer i undersökningen ha fokus på.

2.2 Kvantitativ Innehållsanalys

Metoden som kommer att användas i uppsatsen är textanalys med inriktning kvantitativ innehålls analys. Texter associerar till grupper och människor på varierande vis samt texterna visar individers föreställningar som är både omedvetna samt medvetna och de föreställningar människor har där texten producerades, skriver Bergström och Boréus. Vid granskning av grupper och människors relationer blir texter intressanta att analysera. När texter tolkas kommer fem element fram som är av vikt; texten, mottagaren, uttolkaren som kan vara forskare eller student, avsändaren samt det sammanhang texten skrevs. Innehållsanalys är tillämpbar vid undersökning och analys av texter där tillvägagångssättet är att beräkna eller mäta förekomsten av en företeelse i en text, uppger Bergström och Boréus, och kan tillämpas på de flesta texter. Innehållsanalys är också en passande metod för att systematiskt beskriva en text innehåll genom att undersöka hur ofta exempelvis ett ord eller uttryck nämns för att få fram en text innehåll och analysera dess innebörd. Det för att finna ett mönster för att exempelvis kunna jämföra de undersökta texterna och få fram det dolda samt vad som uttrycks helt öppet i texten. Därefter sammanställer forskaren undersökningens resultat genom att exempelvis uppskatta förekomsten av uttryck/ord, de noteringar som forskaren gjort samt sedan tolka textens innebörd. Den kritik som förekommer mot innehållsanalys är att det inte alltid är hur ofta en företeelse/ett ord förekommer i en text som räknas som betydande i textens kontext. Vanligen är det uttalade snarare än det dolda som kommer fram och visas på i en innehållsanalys. Det framkommer inte heller med denna metod variationer mellan tid och material.²⁷

Dokument uttrycker enligt Bryman en ståndpunkt eller idé som människor som skrivit dokumentet vill förmedla. Därmed speglar dokumentet deras perspektiv eller

²⁶ Ioannidis, Christoforos. Are the conditions of statehood sufficient? An argument in favour of popular sovereignty as an additional condition of statehood. *Jurisprudencija*, Vol. 21 No. 4 2014: 974-987.

²⁷ Bergström, Göran & Boréus, Kristina. *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys*. 2:a uppl. Lund: Studentlitteratur AB, 2005: 15, 24 och 43-78
Emmy Sartell, 2015. Ekumeniska följeslagarprogrammet – Neutralitet och opartiskhet i en asymmetrisk konflikt. Lunds Universitet, kandidatuppsats VT 2015, s. 13-16.

åsiikt. Då måste forskaren vara medveten om att dokument inte är objektiva beskrivningar utan måste undersökas och kritiserats som andra informationskällor.²⁸

Anledningen till att jag valt innehållsanalys som metod är att jag vill analysera och undersöka artiklarna i Osloavtalen förutsättningslöst. Hur de folkrättsliga kriterierna på att något ska vara en stat kan synas på varierande sätt. Texternas språk blir väsentligt vilket framhävs av innehållsanalys. Genom att på ett systematiskt sätt granska hur de folkrättsliga kriterierna för en stat syns i avtalen med stöd av de utvalda ingredienserna/uttrycken, därefter undersöka förekomst samt analysera vad textens innebörd säger eller beskriver utifrån uppsatsens syfte och frågeställning få fram avtalens olika kriterier av de fyra folkrättsliga kriterierna av en stat. Det jag söker är dels det som uttrycks rätt ut i Osloavtalen samt det som knyter an till kriterierna genom nyckelord och uttryck. Vidare gäller det för mig som forskare att vara uppmärksam på att formuleringarna i avtalen kan vara vinklad åt ena eller andra parten som har sin agenda och syftet med förhandlingarna som ledde till Osloavtalen enligt min tolkning med Brymans beskrivning av dokument som källa vilket jag tolkar Osloavtalen är. Vid tolkningen av Osloavtalens dokument så är, enligt mig, sammanhanget det skrivna materialet producerats, uttolkaren som kan vara forskare eller student, texten, mottagaren samt avsändaren väsentligt att ha i åtanke som Bergström och Boréus anger. Det sammanhang som texterna tagits fram är i en politisk process med aktörer som israeliska politiker samt palestiniernas representativa politiker samt internationella förhandlare. Jag som läsare/student är både tolkaren och mottagaren där avsändaren är representanter för förhandlingarna som tog fram Osloavtalen. Detta källkritiska resonemang kommer jag ha i åtanke vid undersökningen och analysen av texterna.

Inspirationen till mitt tillvägagångssätt för att på ett systematiskt sätt få fram hur de folkrättsliga kriterierna kommer till uttryck i Osloavtalen härstammar från min kandidatuppsats i Mänskliga rättigheter.²⁹

De båda avtalen benämns som Oslo I och Oslo II. Innehållet i de två avtalen har egennamn som artiklar och annex vilka är numrerade med romerska siffror och kommer att användas i denna uppsats utan ändringar. Vidare delas undersökningen upp i olika steg av innehållsanalytisk metod, vilka under arbetets gång rankas enligt följande;

Under steg 1 undersöks samtliga artiklar om orden ett definierat territorium, en permanent befolkning, en regering samt erkännande ifrån andra stater återfinns helt utskrivet i texterna.

Under steg 2 analyseras samtliga artiklar utifrån nedan angivna nyckelord med olika böjningsformer samt nedan angivna tolkningar och uttryck:

²⁸ Bryman, Alan, 2011. Samhällsvetenskapliga metoder. Malmö: Liber förlag, s. 497

²⁹ Emmy Sartell, 2015. Ekumeniska följeslagarprogrammet – Neutralitet och opartiskhet i en asymmetrisk konflikt. Lunds Universitet, kandidatuppsats VT 2015, s. 13-16.

- Ett definierat territorium: **Område och Territorium**
- En permanent befolkning: **Befolkning, Population och Folk.**
- En regering: **Självstyre, Makt och Förvaltning.**
- Erkännande ifrån andra stater: **Förbindelser och Erkänna.**

Nyckelorden har sina ursprung i teorin. Till ett definierat territorium har egennamn tolkats till kriteriet (Västbanken, Gazaremsan, Jericho och Jerusalem). Till en permanent befolkning har benämningar på folkslag bosatta inom definierat territorium tolkats till kriteriet (palestinier och israeler). När det gäller kriteriet en regering har uttrycken självständighet och myndighet tolkats till angivna nyckelord. Egennamnet Rådet har tolkats in under kriteriet regering endast då det relateras till nyckelordet makt, då Rådet i denna uppsats tolkats som den palestinska motsvarigheten till svenska riksdagen vilket inte själv utgör regering. Egennamnet Raées i denna uppsats tolkas till funktionen president, ordförande och/eller statschef vilket inte utgör en regering. Till kriteriet erkännande av stat har uttrycken samarbete och samverkan tolkats till angivna nyckelord.

Redogörelse av antal gånger nyckelorden och uttrycken förekommer, anges inom parentes vid varje specifikt tillfälle samt sammanräknas efter varje redovisning av faktisk analys. De artiklar som i analysen inte tolkats till kriterierna, nyckelorden och valda uttryck ingår inte i den fortsatta undersökningen utan avskiljs.

Vidare analyseras i steg 3, de artiklar som inkluderats i undersökningen för att hitta förekomsten av något som kan tolkas utifrån de tre teoretiska perspektiven vad det gäller de fyra angivna kriterierna samt de nyckelord och uttryck som relateras till dessa. För att knyta min undersökning till aktuell forskning analyseras texterna som avslutning utifrån de tre vetenskapliga artiklarna jag inkluderat för att få en aktuell bild av Osloavtalen.³⁰

³⁰ Emmy Sartell, 2015. Ekumeniska följeslagarprogrammet – Neutralitet och opartiskhet i en asymmetrisk konflikt. Lunds Universitet, kandidatuppsats VT 2015, s. 13-16.

3 Litteraturöversikt och aktuell forskning

Sekundärlitteraturen som jag valt att använda för att få en överblick över det aktuella forskningsläget kring statsbyggnad i Palestina är en blandning av litteratur, som återfinns i uppsatsens inledning och under Statsbyggnad i Palestina och Brings, Nevo och Megiddo samt Ioannidis perspektiv under avsnittet teori. Vidare är det vetenskapliga artiklar som återfinns dels under avsnittet teori samt dels presenteras här nedan. Det finns mycket aktuell forskning om Osloavtalen. Jag har gjort ett urval på tre vetenskapliga artiklar i detta ämne som representerar ett nutidsperspektiv på avtalen gällande uppkomst och konsekvenser, svårigheter samt möjligheter och utmaningar i dagsläget. Dessa tar jag med i min analys för att få en uppdaterad forskning på avtalen. Enligt min tolkning så har jag inte uppfattat någon av författarna som pro Palestina eller Israel. De lägger fram sina teser på ett i min uppfattning objektivt sätt utan synpunkter som kan tolkas till någon specifik religion eller nationalitets fördel.

Hassan beskriver i sin vetenskapliga artikel uppkomsten till Osloavtalen och dess konsekvenser för Palestinierna. Intifadan 1987 var den händelse som resulterade i Osloavtalen. Men det började redan på 1970 talet när en debatt tog fart inom PLO om vilken framtida status på områden som tillhörde Palestina skulle ha. Förslaget var ett mini Palestina som skulle utgöras av Västbanken och Gazaremsan vilket föreslogs även av stormakter som Sovjet. För att förhandlingar skulle komma till stånd krävdes att Palestina upphörde med handlingar som kunde ses som terror samt acceptera FN säkerhetsråds resolution 242. Intifadan utgjorde ett tryck på Israel och USA samt visade på ohållbarheten i Israels ockupation av Palestina men då det även blev hårdare villkor för Palestina fortsatte inte kampen. Å Israels sida skedde en förändring i opinionen åt en mer kompromissvänlig hållning att acceptera idén om en Palestinsk stat. Under Intifadan insåg många israeler att status quo inte fungerade, att det inte gick att ha en ockupation och förvänta sig palestiniernas acceptans samt att israelerna var konfliktrötta. Maktskiftet vid Sovjets fall gjorde också att USA satte mer press på Israel att kompromissa. Osloavtalen består av ett antal uppgörelser om ”övergångsarrangemang” för Gaza och Västbanken. Det var just att överenskommelserna var av en övergångsnatur som gjorde att de blev svaga och otydliga vad slutresultatet skulle bli för Palestinierna. Övergångsperioden var på fem år, vilket gav tidsmässigt utrymme för att slutgiltig lösning kunde blockeras. Osloavtalen utgjorde ett ramverk för förhandlingar som skulle förändra Israels kontroll över de ockuperade territoriumen snarare än ett fredsavtal. Oslo II innehåller övergångsöverenskommelse gällande Gaza och Västbanken som fastslog att områdena utgjorde en territoriell enhet undantaget Jerusalem där gränslinjerna fortfarande behövde dras. Israeliska militären omplacerades men Israel hade

fortfarande huvud ansvaret för den externa säkerheten. Osloavtalen var inte grundad på ett ömsesidigt erkännande av varandras lika eller jämförbara rättigheter och gav inga svar på de svåra frågorna som gränser, Jerusalem och flyktingar.³¹

Bishara anger att svårigheterna med Osloavtalen kommer av tre faser. Den första fasen benämns som förberedande eller teoretisk vilket föregick PA och dess institutioner i Palestina. De palestinska förhandlarna såg Osloavtalen som enda alternativet vilket skapade förväntningar på avtalen som inte kunde levas upp till samt att förhandlarna inte hade en överläggningsstrategi. Palestiniernas stöd för Osloavtalen kom med förståelsen att avtalen följde principer om palestiniernas rättighet att återvända, att få ett stopp på bosättningarna och bildandet av ett självständigt Palestina på det ockuperade palestinska territoriet med östra Jerusalem som huvudstad, det territorium som ockuperades 1967 och dessa skulle ses som ett enda territorium. Dessa principer försvann snabbt. Israel var bättre på att lyfta fram sitt förflutna med exempelvis förintelsen än Palestinierna var med Naqba ("Den stora katastrofen") 1948 då Palestina delades. Händelser som Israeliska-Egyptiska avtalet 1978, Saddam Husseins ockupation av Kuwait och PLOs utkastande från Beirut 1982 blev en ekonomiskt och politiskt motgång för Palestina vilket minskade deras position och omvärldens stöd. Dessutom var det palestinska folket delat mellan de som befann sig i Palestina och de som var flyktingar. Fas två följdes av bildandet av PA, mellan 1993-2000 där Palestina blev beroende av internationellt finansiellt stöd för att utveckla ekonomin och projekt som leddes av civilsamhällets organisationer. Finansiärerna ekonomiska stöttning av PAs säkerhetsservice var mer för att skapa en känsla av säkerhet för Israel än för att skydda palestinierna och förbereda bildandet av en palestinsk stat. Under denna fas syntes flera initiativ mellan israeler och palestinier i form av träffar för unga, sommarläger, feministiska möten samt samarbete mellan forskare. Bildandet av PA, dess institutioner och ministerier i exempelvis Ramallah bidrog till att utveckling i de palestinska områdena blev även synliga. Ekonomiska betalningarna för projekten gjordes endast i de områden som palestinska myndigheten har jurisdiktion enligt Osloavtalen. I fasens slut sågs ökade motsättningar mellan palestinierna och israelerna speciellt i frågan om Jerusalem. Även de palestinska flyktingarnas situation lades på framtiden vilket ledde till ett nytt palestinskt uppror. Fas tre var resultatet av denna andra intifada som kännetecknas av en expansion av israeliska bosättningar, militära barriärer mellan städer och byar samt andra kränkningar av Osloavtalen och internationell rätt som har begränsat det palestinska territoriet.³²

Shaath beskriver i sin artikel möjligheter och utmaningar i dagsläget för Osloavtalen. Möjligheten att nå riktig fred är en "win-win" situation i betydelsen dialog, samtal och förhandlingar som leder till överenskommelse vilket ger båda parter lika mycket eller åtminstone så mycket att båda parter blir nöjda. Osloavtalen har fortsatt att gälla trots att det är över 20 år sedan avtalet undertecknades.

³¹ Hassan, Samir. Oslo Accords: the genesis and consequences for Palestine. *Social Scientist* Vol. 39, No. 7/8 2011: 65-72.

³² Bishara, Rana. Why have we failed after 20 years of negotiating? *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 54-62.

Palestinierna har levt under interimstyre och vant sig vid detta. Interimstyret har inte varit gynnsamt för palestinierna eftersom israelerna har förändrat mandatet, parametrarna samt verkligheten för båda folken vilket försvårar grunden för permanent lösning. Det finns två lösningar på konflikten där folken antingen lever i en stat eller delar landet i två stater. Kompromissen som gjordes vid förhandlingarna om tvåstatslösningen var att en palestinsk stat skulle byggas på Gaza och Västbanken som utgör 22 procent av det historiska Palestina. Tvåstatslösningen i Osloavtalen baserad på 1967 års gränser har stark förankring i folkrätten då världen aldrig erkänt eller accepterat den israeliska ockupationen med innebörd israelisk suveränitet över Gaza och Västbanken. Palestinas framtid ligger i fred med Israel och där det finns två stater, öppna gränser för turism, handel och teknologi.³³

³³ Shaath, Nabil. Final Status Agreement: Possibilities and Challenges. *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 12-17

4 Undersökning och analys.

Undersökningen och analysen genomförs i enlighet med angiven kvantitativ innehållsanalytisk metod som återges utförligt under avsnittet Metod samt som här beskrivs kort enligt nedan.

Under **Steg 1** undersöks samtliga artiklar om orden ett definierat territorium, en permanent befolkning, en regering samt erkännande ifrån andra stater återfinns helt utskrivet i texterna.

Under **steg 2** analyseras samtliga artiklar utifrån angivna nyckelord med olika böjningsformer samt tolkningar och uttryck.

Avgränsning: Följande II, IX, XIII, XV och XVII i Oslo I och artiklarna VI, VIII, XV, XXIV, XXX i Oslo II tolkas inte i analysen till kriterierna, nyckelorden eller uttrycken, De ingår inte i den fortsatta undersökningen utan avskiljs då de enligt analysen inte är relevanta för denna uppsats syfte och frågeställning.

Under **Steg 3** blir de artiklar som inkluderats i undersökningen granskades för något som är relaterat eller kan tolkas som till angivna kriterier utifrån Bring, Nevo och Megiddo samt Ioannidis teoretiska perspektiv enligt analys nedan. Därefter knyts kriteriet an till aktuell forskning utifrån Hassan, Bishara och Shaath.

Under de följande fyra avdelningarna i detta kapitel hänvisas genomgående Oslo I till denna referens³⁴ och Oslo II till denna referens³⁵. Jag har själv översatt avtalen från engelska till svenska då jag vid ett flertal tillfällen sökt utan att finna en befintlig översättning till svenska.

³⁴http://www.usip.org/sites/default/files/file/resources/collections/peace_agreements/oslo_09131993.pdf 150915

³⁵http://www.usip.org/sites/default/files/file/resources/collections/peace_agreements/interim_agreement_09282005.pdf 150915

4.1 Ett definierat territorium

OSLO I

I artikel IV, V, VI, XIV, annex II och IV återfinns nyckelord område/territorium (21) i samband med Västbanken, Gazaremsan och/eller Jericho samt att *”Israel ska dra sig tillbaka ifrån Västbanken och Jericho”*. I artikel IV återfinns nyckelordet även tillsammans med *”under övergångsperioden”*.

I artikel V och i avslutningen förekommer ordet Jerusalem (2) ensamt vilket tolkas till kriterie definierat territorium.

I artikel I, III, VIII, XII, XIII annex III och VI namnges Västbanken och Gazaremsan i kombination med Palestinska folket, Palestinier, förflyttade personer, israelisk polis eller regionala-, ekonomiska- och utvecklingsprogram vilket inte tolkas till kriterie definierat territorium och inkluderas inte.

Oslo II

I artikel I, XI, XII, XIII och XXXI återfinns nyckelord område och territorium (36) i samband med *”Palestinsk jurisdiktion”, ”Rådets jurisdiktion”, ”Jericho”, ”Västbanken”, ”Israels militära regerings tillbakadragande”* eller Gazaremsan och zonerna A, B och/eller C.

I artikel XI och XXXI återfinns en tolkning till nyckelord territorium (2) då det uttrycks; *”en enda territoriell enhet”* tillsammans med Västbanken och Gazaremsan och *”under övergångsperioden”*.

I Artikel XVI, XXIX och XXXI finns en tolkning till ordet territorium (4) då Västbanken och Gazaremsan nämns i olika sammanhang med Palestinsk polis, transporter och status.

I artikel XVII och XXXI förekommer ordet Jerusalem (2) ensamt vilket tolkas till kriterie definierat territorium.

I inledningen, artikel 1, II, III, IV, XII och XX namnges Västbanken, Gazaremsan, Jericho och/eller Jerusalem i samband med Gaza-Jericho-avtalet, Palestinska folket, civila administrationen, civila samverkans kontor, Palestinsk jurisdiktion, Palestinsk domstol eller tribunal vilket inte tolkas till kriterie definierat territorium och inkluderas inte.

Artikel XVI och XXVII nämns Västbanken och Gazaremsan i samband med Palestinska anhållna och fångar, bosatta, de frigivna, Palestinier från utlandet eller förflyttade personer vilket inte tolkas till kriterie definierat territorium och inkluderas inte.

Sammanlagt förekommer kriteriet definierat territorium enligt analysen sextiosju (67) gånger i texterna.

Kriteriet analyseras med nyckelorden område och territorium vilket återfinns i de teoretiska perspektiven. Bring menar att ett territorium måste vara definierat på ett speciellt sätt³⁶ vilket det i avtalen ges uttryck för och kan relateras till kriteriet ett definierat territorium. Genom att Västbanken och Gazaremsan ska ses som en enda palestinsk territoriell enhet liksom att Israel ska dra sig tillbaka ifrån dessa områden och att det är vanligt att landgränser fastställs via avtal grannländer emellan vilket de båda Osloavtalen analyseras som går det att finna ett definierat territorium i avtalen. Nevo och Megiddo samt Ioannidis uppger att en stat som folkrättsligt subjekt ska ha ett fastställt territorium^{37,38}, vilket enligt analysen visar att avtalen uttrycker och ger kriteriet ett definierat territorium.

Kriteriet relaterar enligt analysen även till aktuell forskning genom att områdena som ska tillhöra Palestina är Västbanken och Gazaremsan vilket ses därmed som en territoriell enhet, vilket Hassan³⁹, Shaath⁴⁰ och Bishara⁴¹ anger.

I en summering av resultatet ifrån analys av kriteriet ett definierat territorium till både de teoretiska perspektiven och aktuell forskning ger att båda Osloavtalen ger uttryck för detta kriterium.

4.2 En permanent befolkning

Oslo I

I inledningen, artikel I, III och V återfinns nyckelord folk (5) i samband med ”Palestinska”, ”Palestinska folkets representanter” och deras förhandlingar i frågor som flyktingar under övergångsperioden.

I annex I återfinns en tolkning till nyckelord befolkning och population (1) då det uttrycks; ”Palestinier i Jerusalem som lever där.”

I artikel V, VIII och annex I förekommer ordet Palestinier (3) ensamt vilket tolkas till nyckelord folk.

I avslutningen förekommer ordet Israeler (2) ensamt vilket tolkas till nyckelord folk.

³⁶ Bring, Ove ”*staten och andra folkrättssubjekt*” i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wrange, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan, s. 55-65, 73.

³⁷ Nevo, Zohar and Megiddo, Tamar. Lessons from Kosovo – The Law of Statehood and Palestinian Unilateral Independence. *Journal of International Law and International Relations*, Vol. 5 No. 2 2009: 89-115.

³⁸ Ioannidis, Christoforos. Are the conditions of statehood sufficient? An argument in favour of popular sovereignty as an additional condition of statehood. *Jurisprudencija*, Vol. 21 No. 4 2014: 974-987.

³⁹ Hassan, Samir. Oslo Accords: the genesis and consequences for Palestine. *Social Scientist* Vol. 39, No. 7/8 2011: 65-72.

⁴⁰ Shaath, Nabil. Final Status Agreement: Possibilities and Challenges. *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 12-17

⁴¹ Bishara, Rana. Why have we failed after 20 years of negotiating? *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 54-62.

Oslo II

I inledningen, artikel II, III, IV och XXII återfinns nyckelord folk (10) i samband med ordet Palestinska.

I artikel XXII återfinns nyckelord folk (I) i samband med ordet Israeliska.

I artikel II och XII återfinns en tolkning till nyckelord befolkning och population (2) då det uttrycks; ”*Palestinier i Jerusalem som lever där* ” och ”*Palestinier på Västbanken och Gazaremsan*”.

I artikel XVI återfinns en tolkning av nyckelord befolkning och population (1) då det uttrycks; ”*Palestinska anhållna fångar*” och ”*bosatta på Västbanken och Gazaremsan*”.

I inledningen, artikel XII och XIII, förekommer ordet Palestinier (3) ensamt vilket tolkas till nyckelord folk.

I inledningen, artikel X, XII, XIII och XVII och XX, förekommer ordet Israeler (8) ensamt vilket tolkas till nyckelord folk.

I artikel XVI och XVII uttrycks ordet Palestinier som de som varit i kontakt med Israels myndigheter, Palestinier från utlandet och Palestinska flyktingar vilket inte tolkas som kriterie permanent befolkning och inkluderas inte.

Sammanlagt förekommer kriteriet en permanent befolkning enligt analysen trettiosex (36) gånger i texterna.

Kriteriet analyseras med nyckelorden befolkning, population och folk vilket återfinns i de teoretiska perspektiven då det i avtalen benämns palestinska folket, palestinier i Jerusalem som lever där samt bosatta på Västbanken och Gazaremsan. Dessa analyseras vidare som att de är permanent bosatta där och är därmed en permanent befolkning, vilket måste vara fallet enligt Bring då en befolkning inte endast kan utgöras av nomader⁴². Med nyckelordet folk analyseras palestinerna på Västbanken och Gaza liksom Jerusalem som permanent befolkning relaterat till det Bring nämner om att principen självständighet används i relationen mellan en regering och dess folk när det ställs krav på demokrati.⁴³ Analysen visar att avtalen uttrycker det Nevo och Megiddo samt Ioannidis anger om att en permanent befolkning är ett kriterium för att en stat ska ses som ett folkrättsligt subjekt⁴⁴ och kan därmed relateras till kriteriet en permanent befolkning.

Kriteriet relaterar enligt analysen till även till aktuell forskning genom det Hassan anger om att Osloavtalen är ett ramverk som ändrar Israels kontroll över de

⁴² Bring, Ove ”*staten och andra folkrättssubjekt*” i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wrangle, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan, s. 55-65, 73.

⁴³ Bring, Ove ”*staten och andra folkrättssubjekt*” i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wrangle, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan, s. 55-65, 73.

⁴⁴ Nevo, Zohar and Megiddo, Tamar. Lessons from Kosovo – The Law of Statehood and Palestinian Unilateral Independence. *Journal of International Law and International Relations*, Vol. 5 No. 2 2009: 89-115.

Ioannidis, Christoforos. Are the conditions of statehood sufficient? An argument in favour of popular sovereignty as an additional condition of statehood. *Jurisprudencija*, Vol. 21 No. 4 2014: 974-987.

ockuperade områdena⁴⁵ – med en permanent befolkning – genom att kontrollen över Västbanken och Gaza skulle lämnas över till palestinska folkets representanter. Bishara menar att palestinierna undertecknade avtalen så det palestinska folket skulle ha rätt att återvända⁴⁶. Eftersom detta inte klargjordes i avtalen utan skulle vidare förhandlas om, så är det tveksamt om detta kriterie fullt ut uppnås i avtalen, då flyktingarna inte kan ses som en permanent befolkning.

I en summering av resultatet från analys av kriteriet en permanent befolkning till de teoretiska perspektiven, visar att de båda Osloavtalen ger uttryck för detta kriterium. När det gäller Hassan och Bisharas aktuella forskning, visar analysen att de båda Osloavtalen ger uttryck för detta kriterium men går inte att finna i Shaath aktuella forskning.

4.3 En regering

Oslo I

I inledningen, artikel V, VI, VII, XII och annex II återfinns nyckelordet regering (9) i samband med ”*Staten israels regering och den israeliska militärens regering*” och ”*Jordanien och Egyptens regeringar*”.

I artikel I återfinns nyckelordet självstyre (1) i samband med ”*Palestinsk övergångsregering med självstyre*”.

I artikel VII, annex II och IV återfinns nyckelordet makt (7) i samband med överlämnandet av makt från Israel till Rådet och den Palestinska myndigheten.

I artikel VI, VII och annex II återfinns tolkningar till nyckelordet förvaltning (10) då det i olika former uttrycks med överlämnandet av makt och ansvar från Israels militära och civila myndighet till den auktoriserade Palestinska myndigheten i områden som exempelvis utbildning och hälsa samt de myndigheters som ska bildas.

Oslo II

I inledningen, artikel I, II, III, VII, IX, XVII, XX, XXVII och annex återfinns nyckelordet regering (20) i samband med uttryck; ”*Staten Israels regering*”, ”*den Israeliska militärens regering*”, ”*Palestinsk övergångsregering*”, ”*öppen regering*” och ”*Jordanien och Egyptens regeringar*”.

I inledningen, artikel III och IX återfinns nyckelordet självstyre (6) i samband med Palestinsk övergångsregering med självstyre.

I inledningen, Artikel I, III, IX, XI, XII, XIII, XVII, XVIII, XIX och XX återfinns nyckelordet makt (38) i samband med Israel och Rådet med deras ansvar i relation till internationellt accepterade normer och principer av mänskliga rättigheter och folkrätten.

⁴⁵ Hassan, Samir. Oslo Accords: the genesis and consequences for Palestine. *Social Scientist* Vol. 39, No. 7/8 2011: 65-72.

⁴⁶ Bishara, Rana. Why have we failed after 20 years of negotiating? *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 54-62.

I artikel I återfinns tolkningar till nyckelordet förvaltning (4) då det uttrycks i olika former av överlämnandet av makt och ansvar från Israels militära och civila myndighet till den auktoriserade Palestinska myndigheten inom ett antal områden.

I artikel II, IV, V, VII, XIII, XXXI förekommer ordet myndighet (12) vilket tolkas till nyckelordet förvaltning.

I artikel XI återfinns nyckelordet regering i samband med ordet område vilket inte tolkas som kriterie regering och inkluderas inte.

Sammanlagt förekommer kriteriet en regering enligt analysen etthundra sju (107) gånger i texterna.

Detta kriterie analyseras till nyckelorden självstyre, makt och förvaltning vilket återfinns i de teoretiska perspektiven. I avtalen fastställs att den palestinska övergångsregeringen ska ha självstyre med makt och ansvar vilket är ett steg mot central stabilitet och funktionell förvaltning över territoriet, vilket Bring menar är det som åsyftas med kriteriet en regering⁴⁷ och kan därmed relateras till kriteriet. Israel och Rådet ska utöva makt och ansvar i enlighet med mänskliga rättigheter och folkrätten vilket analysen relaterar till det Bring anger att utövande av suveränitet måste ske inom de folkrättsliga ramarna⁴⁸ och analyseras till kriteriet en regering. Analysen av nyckelordet självstyre och makt ger vad Nevo och Megiddo anger om att en stat är ett folkrättsligt subjekt om den har makt över territoriet⁴⁹, eftersom det i avtalen står att Rådet och den palestinskaövergångsregeringen ska ha självstyre och makt över flera områden. Likaså resonerar Ioannidis när han skriver att en stat ska ha en regering för att kunna anses vara en stat⁵⁰, vilket relateras till kriteriet en regering då en övergångsregering ska bildas.

Kriteriet relaterar enligt analysen även till aktuell forskning genom att Palestinska myndighetens bildande, dess ministerier och institutioner bidrog till utveckling i de palestinska områdena menar Bishara⁵¹, vilket analyseras till nyckelordet förvaltning då avtalet fastställer att palestinska myndigheter inom olika områden ska bildas och därmed relateras till kriteriet en regering som uttrycks i avtalen.

I en summering av resultatet från analys av kriteriet en regering till de teoretiska perspektiven, visar att de båda Osloavtalen ger uttryck för detta kriterium. När det gäller Bisharas aktuella forskning, visar analysen att de båda Osloavtalen ger uttryck

⁴⁷ Bring, Ove ”*staten och andra folkrättssubjekt*” i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wrangle, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan, s. 55-65, 73.

⁴⁸ Bring, Ove ”*staten och andra folkrättssubjekt*” i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wrangle, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan, s. 55-65, 73.

⁴⁹ Nevo, Zohar and Megiddo, Tamar. Lessons from Kosovo – The Law of Statehood and Palestinian Unilateral Independence. *Journal of International Law and International Relations*, Vol. 5 No. 2 2009: 89-115.

⁵⁰ Ioannidis, Christoforos. Are the conditions of statehood sufficient? An argument in favour of popular sovereignty as an additional condition of statehood. *Jurisprudencija*, Vol. 21 No. 4 2014: 974-987.

⁵¹ Bishara, Rana. Why have we failed after 20 years of negotiating? *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 54-62.

för detta kriterium men att inte det går inte att finna i Hassan och Shaath aktuella forskning.

4.4 Ett erkännande ifrån andra stater

Oslo I

I inledningen återfinns nyckelordet erkännande (1) i samband med att *"parterna erkänner deras ömsesidiga, legitima och politiska rättigheter"*.

I artikel X, XI, XII och annex II återfinns tolkning till nyckelordet förbindelser (8) i samband med *"bilda en gemensam Israelisk-Palestinsk samverkans/samarbetes kommitté"*, *"parterna ska bjuda in Jordaniens och Egyptens regeringar för att främja samarbete mellan dessa fyra länder"*.

I artikel XVI och annex IV återfinns en tolkning till nyckelordet förbindelser (4) i samband med *"samarbete inom regional program"* och *"i kontexten av en multilateral fredssträvan samt allmän ordning och säkerhet"* gällande Israel och Palestina.

I annex III återfinns tolkning till nyckelordet förbindelser (12) i kombinationen *"bilda en pågående Israelisk-Palestinsk kommitté för ekonomiskt samarbete"* inom olika områden.

I artikel V återfinns tolkning till nyckelordet förbindelser (1) i kombination med att fortsatta förhandlingar ska ske om bland annat relationer och samarbete med grannar.

Oslo II

I inledningen återfinns nyckelordet erkännande (2) i kombination med att *"partnerna erkänner deras ömsesidiga, legitima och politiska rättigheter"*.

I artikel I, IX, XII, XVI, XVII, XXI, XXII, XXIII och XXV återfinns en tolkning till nyckelordet förbindelser (16) i samband med *"samarbete inom civila frågor"*, *"att Rådet inte har makt och ansvar att ingå utrikesförbindelser som ambassader eller konsulat"*, *"samarbete inom ömsesidig säkerhet"*, *"samarbeta för att främja en positiv och stödjande atmosfär vid detta avtals implementering"*, *"samarbete gällande juridisk assistans i kriminella och civila frågor"*, *"åsiktskillnader för avtalets applicering ska det hänvisas till lämplig koordination och samarbetsmekanismer som bildats i detta avtal"*, *"bekämpa kriminalitet"*, *"samarbete gällande makt- och ansvarsskiftet"* och *"samarbete inom olika frågor"* gällande Israel och Palestina.

I artikel XXVI återfinns en tolkning till nyckelordet förbindelser (6) i samband med *"bildandet av en gemensam Israelisk och Palestinsk samverkanskommitté"*.

I artikel XXVII återfinns tolkning till nyckelordet förbindelser (4) i samband med att *"de två parterna ska bjuda in Jordaniens och Egyptens regeringar för att delta i etablerandet av fortsatt samarbetsarrangemang"*. Parterna avser Israel och Palestina.

I artikel XXVIII återfinns tolkning till nyckelordet förbindelser (2) i kombination *"att Israel och Rådet ska samarbeta i att hitta försvunna personer och människokroppar som ännu inte har påträffats"*.

I inledningen återfinns nyckelordet erkännande i kombination med fredsprocessen, den nya eran och förhandlingsmål som inte tolkas till kriterie erkännande av stat och inkluderas inte.

Sammanlagt förekommer kriteriet erkännande ifrån andra stater enligt analysen femtiosex (56) gånger i texterna.

När detta kriterie analyseras till nyckelordet erkännande återfinns det i de teoretiska perspektiven då det i avtalens inledningar till avtalen fastställs att parterna erkänner deras ömsesidiga, legitima och politiska rättigheter. Vidare analys ger ett de facto erkännande då det inte leder till diplomatiska förbindelser utan mer temporär då den nya statsbildningen inte uppfattas som tillräckligt solid enligt Bring⁵². I analysen av nyckelordet förbindelser så ska Israel och Palestina samarbeta inom ett antal områden samt med Jordaniens och Egyptens regeringar. Detta kan relatera till kriteriet ett erkännande av stat som Bring menar att det inte finns några tvivel på att palestinska representanter är en internationell aktör och folkrättssubjekt⁵³ vilket enligt analysen samarbetet som fastställs i avtalet är ett exempel på.

Utifrån Ioannidis perspektiv så är enligt den konstitutiva teorin en stat ett folkrättsligt subjekt endast om den erkänns av andra stater⁵⁴. Analysen ger vidare att det uttrycks att parterna erkänner varandras ömsesidiga och legitima rättigheter men det uttrycks inte att de erkänner varandra som stat vilket ger att kriteriet erkännande av stat inte uppfylls i de båda Osloavtalen. Om analysen däremot relaterar avtalen till Palestina mot den deklaratoriska teorin är en stats status oberoende av andra staters erkännande enligt Ioannidis⁵⁵, vilket dock inte enligt analysen kommer till uttryck i de båda Osloavtalen. Vidare så ger Nevo och Megiddos perspektiv att erkännande ifrån andra stater handlar bland annat om rätten att utöva auktoritet över sitt territorium med respekt gentemot andra stater.⁵⁶ En utmaning blir då det faktum att Oslo II uttryckligen förbjuder Palestina att ingå relationer med andra stater och att även om det internationella samfundet stödjer palestinsk självständighet ses inte Palestina av alla som en stat. Denna analys ger därför att de båda Osloavtalen utgör ett hinder för att Palestina ska kunna uppfylla kriteriet av ett erkännande ifrån andra

⁵² Bring, Ove ”*staten och andra folkrättssubjekt*” i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wrangle, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan, s. 55-65, 73.

⁵³ Bring, Ove ”*staten och andra folkrättssubjekt*” i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wrangle, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan, s. 55-65, 73.

⁵⁴ Ioannidis, Christoforos. Are the conditions of statehood sufficient? An argument in favour of popular sovereignty as an additional condition of statehood. *Jurisprudencija*, Vol. 21 No. 4 2014: 974-987.

⁵⁵ Ioannidis, Christoforos. Are the conditions of statehood sufficient? An argument in favour of popular sovereignty as an additional condition of statehood. *Jurisprudencija*, Vol. 21 No. 4 2014: 974-987.

⁵⁶ Nevo, Zohar and Megiddo, Tamar. Lessons from Kosovo – The Law of Statehood and Palestinian Unilateral Independence. *Journal of International Law and International Relations*, Vol. 5 No. 2 2009: 89-115.

stater då de förbjuds att ingå relationer även om det i båda avtalen står att det ska förhandlas om relationer och samarbete med grannar.

Kriteriet knyts till aktuell forskning med Bishara som uppger att Palestina fick ekonomiskt stöd från det internationella samfundet för att utveckla den palestinska ekonomin⁵⁷ vilket enligt analysen tolkas som förbindelser med andra stater och kan relateras till kriteriet erkännande av stat. Dock uppfylls inte detta kriterie vid analys relaterat till Hassan då det inte finns ett erkännande av stat saknas menar han då Osloavtalen inte var grundad på ett ömsesidigt erkännande av varandra.⁵⁸

I en summering av resultatet från analys av kriteriet erkännande ifrån andra stater till de teoretiska perspektiven, visar att de båda Osloavtalen inte fullt ut ger uttryck för detta kriterium utan att Osloavtalen utgör ett hinder för att Palestina ska kunna uppfylla kriteriet av ett erkännande ifrån andra stater. Detta trots att analysen av Brings perspektiv mot kriteriet går det att finna att palestinska representanter är en internationell aktör och folkrättssubjekt och därmed ett uttryck för detta. Det som blir negativt avgörande för analysen är det faktum att Oslo II förbjuder Palestina att ingå relationer med andra stater.

När det gäller Bisharas aktuella forskning, visar analysen att de båda Osloavtalen ger uttryck för detta kriterium men inte det går inte att finna i Hassan och Shaath aktuella forskning.

⁵⁷ Bishara, Rana. Why have we failed after 20 years of negotiating? *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 54-62.

⁵⁸ Hassan, Samir. Oslo Accords: the genesis and consequences for Palestine. *Social Scientist* Vol. 39, No. 7/8 2011: 65-72.

5 Diskussion och sammanfattning

5.1 Diskussion

Ett definierat territorium visas i analysen av avtalen genom att parterna kommer överens om att Palestina ska utgöras av Västbanken och Gazaremsan. Det är intressant att landytan beskrivs vid egennamn men att det inte tydliggörs om huruvida luft och hav ingår i detta angivna territorium vilket Bring menar ska ingå och utgöra en stats territorium⁵⁹. När det gäller storlek och territorium ser jag ett intressant samband med det Hassan anger att redan på 1970-talet diskuterades det inom PLO om vilka territorium som ska tillhöra ett framtida Palestina. Förslaget var då att Västbanken och Gazaremsan skulle utgöra ett mini Palestina, vilket väl motsvarar Osloavtalens ramverk som ändrar Israels kontroll över de ockuperade områdena genom att Västbanken och Gaza skulle lämnas över till palestinska folkets representanter⁶⁰. Dessa avtal är fortsatt gällande eftersom inga nya avtal mellan parterna framförhandlats, vilket Shaath uppger⁶¹. Nevo och Megiddo uppger att en stat som folkrättsligt subjekt ska ha ett fastställt territorium⁶², vilket enligt analysen visar att Osloavtalen uttrycker och ger stöd för kriteriet ett definierat territorium. Sen visar verkligheten efter avtalen något helt annat då det uttrycks klart och tydligt i Osloavtalen att det fastställs att Västbanken och Gazaremsan ska ses som ett enda enhetligt territorium under övergångsperioden som fastställdes till fem år. Detta gjorde att överenskommelserna var av en övergångsnatur som gjorde att de blev svaga och otydliga för Palestinierna samt gav tidsmässigt utrymme för att slutgiltig lösning kunde blockeras, vilket Hassan gör en intressant observation om⁶³. Avtalen inte har hållits då israeliska bosättningar ökat, militära barriärer mellan städer och byar skapats samt andra kränkningar från båda sidor av Osloavtalen och internationell rätt som har begränsat det palestinska territoriet, vilket Bishara

⁵⁹ Bring, Ove ”*staten och andra folkrättssubjekt*” i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wrangle, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan, s. 55-65, 73.

⁶⁰ Hassan, Samir. Oslo Accords: the genesis and consequences for Palestine. *Social Scientist* Vol. 39, No. 7/8 2011: 65-72.

⁶¹ Shaath, Nabil. Final Status Agreement: Possibilities and Challenges. *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 12-17

⁶² Nevo, Zohar and Megiddo, Tamar. Lessons from Kosovo – The Law of Statehood and Palestinian Unilateral Independence. *Journal of International Law and International Relations*, Vol. 5 No. 2 2009: 89-115.

⁶³ Hassan, Samir. Oslo Accords: the genesis and consequences for Palestine. *Social Scientist* Vol. 39, No. 7/8 2011: 65-72.

anger⁶⁴. Dock så ger analysen att Osloavtalen uttrycker och ger stöd för kriteriet ett definierat territorium.

Det folkrättsliga kriteriet **en permanent befolkning** visas i analysen då det i avtalen återfinns uttryck för det palestinska folket, palestinier i Jerusalem som lever där samt bosatta på Västbanken och Gazaremsan. Analysen ger att de angivna palestinierna är permanent bosatta där och därmed är en permanent befolkning, vilket stämmer med Brings perspektiv om att en befolkning inte endast kan utgöras av nomader⁶⁵. Intressant finner jag vidare Ioannidis resonemang om sambandet med att en stat måste ha ett definierat territorium och ha en befolkning som bor i detta identifierbara territorium⁶⁶ vilket analysen av Osloavtalen visar finns då de uppger palestinier i Jerusalem som lever där samt bosatta på Västbanken och Gazaremsan. Dock framkommer också i undersökningen att det palestinska folkets representanter ska förhandla om frågor som flyktingar under övergångsperioden vilket gör att jag tolkar det som att det finns en svaghet i avtalen. De palestinska flyktingarna är inte en permanent befolkning inom angivet territorium men en utgör en stor del av del palestinska folket som inte inkluderats i avtalen. Bishara menar att palestinierna undertecknade avtalen med förhoppningen att det palestinska folket skulle ha rätt att återvända⁶⁷. Eftersom det inte har slutits några nya avtal och att palestinierna har levt under ett övergångsstyre som inte varit gynnsamt eftersom det har skett förändringar i mandatet, parametrarna samt verkligheten för båda folken vilket försvårar grunden för permanent lösning är ett resonemang jag instämmer med Shaath⁶⁸. Bishara menar att palestinierna undertecknade avtalen så att det palestinska folket skulle ha rätt att återvända⁶⁹. Eftersom detta inte klargjordes i avtalen utan skulle vidare förhandlas om, innebär detta en svaghet gällande om detta kriterie fullt ut uttrycks i avtalen, då flyktingarna inte kan ses som en permanent befolkning. Den sammanlagda analysen ger trots detta att Osloavtalen uttrycker och ger stöd för kriteriet en permanent befolkning.

En regering blir tydligt synlig i analysen av de båda Osloavtalen. Det är det folkrättsliga kriteriet som klart dominerar i avtalen då det uttrycks 107 gånger att jämföra med det kriterie som placerar sig som nummer två, ett definierat territorium som förekommer 67 gånger. Utifrån Brings perspektiv framkommer det av analysen att kriteriet uttrycks med att den palestinska övergångsregeringen får ett självstyre med makt och ansvar vilket tolkas som ett steg mot central stabilitet och funktionell

⁶⁴ Bishara, Rana. Why have we failed after 20 years of negotiating? *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 54-62.

⁶⁵ Bring, Ove "staten och andra folkrättssubjekt" i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wrange, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan, s. 55-65, 73.

⁶⁶ Ioannidis, Christoforos. Are the conditions of statehood sufficient? An argument in favour of popular sovereignty as an additional condition of statehood. *Jurisprudencija*, Vol. 21 No. 4 2014: 974-987.

⁶⁷ Bishara, Rana. Why have we failed after 20 years of negotiating? *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 54-62.

⁶⁸ Shaath, Nabil. Final Status Agreement: Possibilities and Challenges. *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 12-17.

⁶⁹ Bishara, Rana. Why have we failed after 20 years of negotiating? *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 54-62.

förvaltning över territoriet och därmed tolkas som en regering.⁷⁰ Då Israel och Rådet ska enligt avtalen utöva sin makt och sitt ansvar i enlighet med internationellt accepterade normer och principer om mänskliga rättigheter och folkrätten, ger min tolkning av analysen att det uttrycks ett tydligt folkrättsligt kriterie av en regering. Idag utövar PA någon form av jurisdiktion på de territorier som fredsprocessen avskilt som självstyrande, vilket Bring anger⁷¹. Dock har Palestina inte lyckats upprätthålla en central stabilitet, enligt min tolkning av dagens verklighet. Detta på grund av interna slitningar och splittringar hos de palestinska styrande samt att israeliska bosättningar ökat, fysiska och militära barriärer mellan städer och byar har skapats samt andra kränkningar av Osloavtalen och internationell rätt vilket har begränsat det palestinska territoriet, som Bishara forskning visar på⁷². Detta ger inte Palestina suveräna maktbefogenheter inom sitt område utan andra stater blandar sig i vad staten gör vilket urholkar enligt mig kriteriet en regering. Men utifrån de båda Osloavtalen går det mycket tydligt att finna uttryck för det folkrättsliga kriteriet av en regering.

Vad det gäller kriteriet **ett erkännande ifrån andra stater** ger analysen enligt min tolkning att Osloavtalen är mer de facto erkännande, som Brings perspektiv redogör för⁷³. Detta till skillnad från ett de jure erkännande som leder till diplomatiska förbindelser vilket avtalet specifikt inte tillåter enligt artikel VIII i Oslo II. Därför blir kriteriet om erkännande mycket svagt i avtalen då det är viktigt med erkännande för relationer och förbindelser med andra stater. Att erkänna eller hålla tillbaka ett erkännande av en stat är en möjlighet för regeringar att synliggöra sina politiska sympatier eller motstånd till att en stat erkänns, som Brings perspektiv ger⁷⁴. Därför kan länders inställning till att erkänna Palestina som stat skifta beroende på vilken regering som leder landet. Detta visar enligt mig i och med att ett erkännande kan hållas tillbaka, vilket även Nevo och Megiddo perspektiv anger, beroende på en stats tolkning till dess sympatier och agenda.⁷⁵ Detta synliggör detta kriterie spänning om hur de folkrättsliga kriterierna tolkningar tillämpas internationellt. Det kan vara intressant i ljuset av detta i Oslo II att fundera på konsekvenserna av att Sverige erkände Palestina den 30 oktober 2014⁷⁶ och därefter att Palestina fick inviga sin ambassad i Sverige den 10 februari 2015⁷⁷. Att sedan diskutera Ioannidis

⁷⁰ Bring, Ove ”*staten och andra folkrättssubjekt*” i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wrangle, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan, s. 55-65, 73.

⁷¹ Ibid, s. 55-65, 73.

⁷² Bishara, Rana. Why have we failed after 20 years of negotiating? *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014: 54-62.

⁷³ Bring, Ove ”*staten och andra folkrättssubjekt*” i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wrangle, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan, s. 55-65, 73.

⁷⁴ Ibid, s. 55-65, 73.

⁷⁵ Nevo, Zohar and Megiddo, Tamar. Lessons from Kosovo – The Law of Statehood and Palestinian Unilateral Independence. *Journal of International Law and International Relations*, Vol. 5 No. 2 2009: 89-115.

⁷⁶ <http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2014/10/sverige-erkanner-palestina-och-okar-bistandet/> 160105

⁷⁷ <http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/02/utrikesministern-deltar-vid-invigningen-av-palestinas-ambassad/> 160105

konstruktiva och deklaratoriska teori visar ytterligare på spänningen på den internationella politikens smala balansgång. I min analys har därför jag utgått ifrån att eftersom Oslo II specifikt förbjuder Palestina att ingå relationer med andra stater blir konsekvensen av detta att Oslo I även gör det eftersom Oslo II kompletterade och förstärkte Oslo I. Så utifrån analysen av de båda Osloavtalen går det inte att finna uttryck för det folkrättsliga kriteriet ett erkännande av stat.

5.2 Sammanfattning

Denna uppsats undersöker vilka av de folkrättsliga kriterierna för en stat som kommer till uttryck i Osloavtalen. Vad undersökningen visar är att det folkrättsliga kriteriet som dominerar och förekommer flest gånger fullt uttryckt eller via angivna nyckelord är **en regering**, detta gäller i båda Osloavtalen. Även de folkrättsliga kriterierna om **en permanent befolkning** och **ett definierat territorium** förekommer och tolkas som att de kommer till uttryck i avtalen. Däremot går det inte i analysen att finna fullt uttryckt **ett erkännande från andra stater** även om de utvalda nyckelorden visar på detta. Orsaken till detta är att det i Oslo II specifikt finns inskrivet att Rådet inte ska ha makt och ansvar i området utrikesrelationer, vars område inkluderar etablerandet av ambassader, konsulat eller andra typer av utrikes uppdrag och poster utomlands eller tillåtande att deras bildande på Västbanken och Gazaremsan. Detta resulterar i att det folkrättsliga kriteriet för erkännande av andra stater inte är uttryckt i avtalen och därmed kan inte Palestina bli erkänd stat i relation till de båda Osloavtalen. Vidare visar de teoretiska perspektiven och den aktuella forskningen att ett erkännande av en stat är en möjlighet för regeringar att synliggöra sina politiska sympatier eller motstånd till att en stat erkänns samt att det finns en spänning gällande hur de folkrättsliga kriterierna tolkningar tillämpas internationellt.

6 Referenser

6.1 Litteratur

- Bergström, Göran & Boréus, Kristina. *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys*. 2:a uppl. Lund: Studentlitteratur AB, 2005.
- Bishara, Rana. Why have we failed after 20 years of negotiating? *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014.
- Bjereld, Ulf – Ekengren, Ann-Marie – Lilja, Christina. *Internationella relationer. Perspektiv på konflikt och samarbete i världspolitiken*. Malmö: Liber, 2003.
- Bring, Ove ”staten och andra folkrättssubjekt” i Bring, Ove – Mahmoudi, Said – Wränge, Pål, 2012. Sverige och Folkrätten. Stockholm: Nordstedts Juridik, fjärde upplagan.
- Bryman, Alan, 2011. Samhällsvetenskapliga metoder. Malmö: Liber förlag.
- Bröning, Michael. *The politics of change in Palestine: State-building and non-violent resistance*. London - Pluto Press, 2011.
- Hassan, Samir. Oslo Accords: the genesis and consequences for Palestine. *Social Scientist* Vol. 39, No. 7/8 2011.
- Emmy Sartell, 2015. Ekumeniska följeslagarprogrammet – Neutralitet och opartiskhet i en asymmetrisk konflikt. Lunds Universitet, kandidatuppsats VT 2015.
- Ioannidis, Christoforos. Are the conditions of statehood sufficient? An argument in favour of popular sovereignty as an additional condition of statehood. *Jurisprudencija*, Vol. 21 No. 4 2014.
- Khamaisi, Rassem. The Israeli-Palestinian Conflict: Building the Future Palestine. *Eurasian Geography and Economics* 51:6 2010.
- MacQueen, Benjamin. *An introduction to Middle East Politics*. Cornwall: Sage, 2013.
- Nevo, Zohar and Megiddo, Tamar. Lessons from Kosovo – The Law of Statehood and Palestinian Unilateral Independence. *Journal of International Law and International Relations*, Vol. 5 No. 2 2009.
- Schulz, Michael, ”Statsbyggnad och demokrati i Palestina” i Aggestam, Karin – Höglund, Kristine, red., 2012. Om krig och fred. En introduktion till freds- och konfliktstudier. Lund: Studentlitteratur.
- Shaath, Nabil. Final Status Agreement: Possibilities and Challenges. *Palestine-Israel Journal of Politics, Economics & Culture* Vol. 19, No. 3 2014.

Öjendal, Joakim och Johansson, Peter ”*Statsbyggnad, demokrati och mänskliga rättigheter*” i Aggestam, Karin – Höglund, Kristine, red., 2012. Om krig och fred. En introduktion till freds- och konfliktstudier. Lund: Studentlitteratur.

6.2 Internet

<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2014/10/sverige-erkanner-palestina-och-okar-bistandet/> 150630

<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/02/utrikesministern-deltar-vid-invigningen-av-palestinas-ambassad/> 160105

<https://www.linkedin.com/in/christoforos-ioannidis-7628442b> 151125

http://www.usip.org/sites/default/files/file/resources/collections/peace_agreements/oslo_09131993.pdf 150915

http://www.usip.org/sites/default/files/file/resources/collections/peace_agreements/in-terim_agreement_09282005.pdf 150915